

Varavaltuutettu Jenni Tervon ynnä muiden valtuustoaloite alle 18-vuotiaiden puistoruokailusta kesälle 2026

KV 25.08.2025 § 99

Varavaltuutettu Jenni Tervo jätti 25.8.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen alle 18-vuotiaiden puistoruokailusta kesälle 2026.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Ville-Pekka Timonen, Maija Kuivalainen, Petteri Tahvanainen, Anni Järvinen, Alia Dannenberg, Antti Saarelainen, Milena Varis, Helmi Vanhanen, Terhi Savolainen, Krista Mikkonen, Teija Alanen, Sari Koskinen, Virve Mikkonen, Emilia Kangaskolkka, Jarkko Immonen, Irmeli Stenberg-Louko, Outi Kastinen, Jussi Laakkonen, Katja Asikainen, Kristiina Oinonen, Atte Varis, Jenni Laasonen, Kauko Salo, Karita Kaita, Jasmin Pyöriäinen, Kaija Majoinen, Anu Honkanen, Satu-Sisko Eloranta, Anni Torni ja Jenni Mainonen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HOELK 19.02.2026 § 15
1371/00.02.00.03/2025

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 1.9.2025 § 317 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuun kaupunki selvittää mahdollisuuksia pilotoida kasvispainotteista puistoruokailua kesällä 2026.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kuten aloitteessa todetaan, puistoruokailua on kokeiltu ja järjestetty joissakin kunnissa. Muiden kuntien kokeilujen perusteella puistoruokailun kustannukset koostuvat pääasiassa kolmesta tekijästä: osallistujamäärästä, kestosta ja paikkojen määrästä sekä järjestämistavasta.

Puistoruokailujen osallistujamäärät vaihtelivat kuntien koon ja puistojen sijaintien mukaan. Esimerkiksi Lahdessa suurimmassa puistossa ruokaili noin 120 lasta päivän aikana ja muissa puistoissa noin 55 lasta. Mikäli ruokailijoita ennakoitiin osallistuvan kymmenien sijaan satoja/päivä, ateriat tilattiin yleensä ruokapalveluista. Ruokapalvelujen hinnat vaihtelivat 1,90-6,49 €/ateria.

Puistoruokailua järjestettiin kunnissa lyhimmillään kahden viikon ajan ja pisimmillään reilun kahden kuukauden ajan. Joissakin kunnissa ruokaa oli tarjolla esimerkiksi kahtena päivänä viikossa ja joissakin joka arkipäivä. Järjestämisajankohdista yleisin on ollut kesäkuu ja pisimmissä kokeiluissa myös heinäkuu. Isommissa kunnissa puistoruokailuja järjestettiin useissa kaupunginosissa.

Puistoruokailun järjestämistapoja oli kunnissa erilaisia. Osa järjesti puistoruokailun kunnan omin resurssein, osa erilaisin kumppanuusjärjestelyihin.

Kumppanuusjärjestelyissä yleensä kunta antoi taloudelliset resurssit sekä koordinoi toimintaa. Muut toimijat (yhdistykset, yritykset, yhteisöt) voivat osallistua toimintaan tarjoamalla ruuanjakeluun työntekijöitä tai vapaaehtoisia sekä ohjelmaa puistoihin. Lahden kumppanuusjärjestelyissä kustannukset jaettiin kaupungin, seurakunnan ja alueellisten kumppanuuspöytien kesken. Rahallisen tuen (noin 5 500 euroa) lisäksi Lahden kaupunki kohdensi kahden työntekijän työpanoksen puistoruokailun toteutukseen, jota ei laskettu 15 000 euron kokonaiskustannuksiin.

Edellä esitettyjen muiden kuntien mallin perusteella Joensuussa puistoruokailua voisi pilotoida nuorisotilojen tai koulujen läheisyydessä esimerkiksi Pataluodossa tai Noljakassa. Mikäli puistoruokailua järjestettäisiin yhdessä kaupunginosassa kuukauden ajan, joka arkipäivä, voisi osallistujamääräksi ennakoida noin 100 osallistujaa/päivä. Polkka Oy:ltä saadun arvion mukaan ruuan valmistuksen ja toimituksen kustannukset olisivat tällöin 10 500 euroa (alv 0%). Kustannuksissa ei ole huomioitu erikoisruokavaloita. Lisäksi puistoruokailun järjestäminen vaatisi vähintään kaksi työntekijää puistoruokailun pilotoinnin valmisteluun, koordinointiin ja toteutukseen arviolta kolmen kuukauden ajalle. Palkkakustannukset olisivat yhteensä noin 20 000 euroa. Lisäksi ruuanjakeluun tarvittaisiin päivittäin henkilöstöresurssia. Mikäli sitä varten ei löytyisi yhteistyökumppaneita tai vapaaehtoisia, tulisi kaupungin palkata henkilöstöä jakamaan ruokaa, esimerkiksi kesätyöntekijöitä. Joensuun kaupungin maantieteellinen laajuus haastaa puistoruokailun kohdentamisen tasapuolisesti useisiin kaupunginosiin ja pitäjiin. Mikäli puistoruokailua järjestettäisiin vain joissakin kaupunginosissa, haasteeksi nousee alueiden tasa-arvo. Puistoruokailu hyödyttäisi heikoimmassa asemassa olevia lapsiperheitä, mutta sen kohdentaminen kaikista eniten tarvitseville on vaikeaa, jopa mahdotonta. On riskinä, että hyöty valuu hyväosaisille perheille, jotka seuraavat kaupungin viestintäkanavia ja hyödyntävät kaupungin palveluja aktiivisesti.

Joensuun kaupungin talouden sopeutusohjelman yhteydessä lakkautettiin leikkipuistotoiminta, jota tarjottiin 5-7 leikkipuistossa kesäkuun alusta juhannukseen saakka eri puolilla kaupunkia. Leikkipuistotoiminnan kustannukset olivat 25 000 € viimeisenä toimintavuonna 2023 ja toimintaan osallistui keskimäärin 250 lasta. Leikkipuistoissa järjestettävä vapaa-ajan toiminta kytkeytyi tiiviisti Joensuun kaupungin perustehtäviin. Leikkipuistotoiminta tarjosi tukea perheille alakouluikäisten lasten kesäajan hoidossa, lisäsi lasten kesäpäivien aktiivisuutta sekä yhteisöllisyyttä asuinalueilla. Puistoruokailun tavoitteet näyttäytyvät kytkeytyvän lähemmäksi hyvinvointialueelle kuuluvia tehtäviä viimesijaisen sosiaaliturvan näkökulmasta.

Muiden kuntien kokemusten ja niiden pohjalta kootun selvityksen perusteella voidaan todeta, että puistoruokailun kustannukset tulisivat ylittämään reilusti aiemmin järjestetyn, ja sopeutustoimien myötä lakkautetun, leikkipuistotoiminnan kustannukset. Kaupungin talousarvioon vuodelle 2026 ei ole varattu rahoitusta puistoruokailun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Valmistelijat: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö, talouspäällikkö, koordinaattori, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointi- ja osallisuuspäällikön päätösehdotus:

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä olevan vastauksena varavaltuutettu Jenni Tervon ynnä muiden valtuustoaloitteeseen alle 18-vuotiaiden puistoruokailusta kesälle 2026.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.